იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფასი:
წლიურად . . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურად . . . . . 3 აბაზი

ცალკე ნომრის ერთი შაური.
წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილ-ნაწილად გადიახდონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილ-ნაწილად, სახზვარგარეთ წლიურად 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურად 6 აბაზი.

№ 148
წელიწადი მეოთხე
1913
პარასკევი, 20 სექტემბ.

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „ИМЕРЕТИ“.

ტელეფონი № 149.

ПЛАТОНЪ ГЕОРГІЕВИЧЪ БЕРДЗЕНИШВИЛИ

ПРОФЕССОРЪ ИМПЕРАТОРСКАГО ТИФЛИССКАГО ВОСТОЧНАГО ИНСТИТУТА

ПЛАТОНЪ ГЕОРГІЕВИЧЪ БЕРДЗЕНИШВИЛИ

ПРОФЕССОРЪ ИМПЕРАТОРСКАГО ТИФЛИССКАГО ВОСТОЧНАГО ИНСТИТУТА

პლატონ გიორგისძე ბერძენი, პროფესორ სისოსძე სამაშვილი და ივლიტე სოლომონის ასული სამაშვილისა, გიორგი (ოგივე დავით) პეტრესძე ბერძენი და ეფროსინე შაშას ასული ბერძნისა აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ამა ეკენისთვის 21-ს შაბათს ქუთაისის მთავარ ანგელოზის ეკლესიაზე გადაუხდიან ორმოცის წირვასა და პანაშვიდს

დესპინე პროკოფის ასულს ბერძნისას.

პირდაპირ ნახევარ ფასათ იყიდება!

[illegible] მიღებული საქონლები პირველი ლიბიდან, რუსეთისა და საზღვარგარეთს საუკეთესო ქარხნებიდ და უკანასკნელი მოდის, გაყიდვა დაიწყება 20 ეკემბერიდან მოკლე ვადით ქ. ქუთაისში ბულვარის პირდაპირ, ძმ. ოცხელების შენობაში, ახალდიანის მაღაზიის უკანა განყოფილებაში, სადაც იყიდება შემდეგი [illegible] მიღებული საქონლები: კაცის ყ ვ ლნაირი მშვენიერი კასტუმი 5 მან. [illegible]ფასი და ამას ზევით, რა ფასიანიც ესურვებათ; კაცის, ქალისა და ბავშვი[illegible] ყოველნაირი პალტოები ზამთრისათვის, საშემოდგომო და საზაფხულო, კაცის [illegible]ლები და პიჯაკები, ფეხსაცმელები ქალის, კაცისა და ბავშვის საუკეთესო [illegible]ბების მრავალგვარი, [illegible]ფეხი მუფები ქუდები და შალები ლაბლის მრავალ[illegible]ნი, აბრეშუმის იუბკები დიდი ასორტი, შალის კაბის ქვედა წელები, რუბა[illegible]ბი და სარუბაშეკები ნაჭრობით: კალთაები, კაცის ქალის და ბავშვების, [illegible]დიკულები, ალბომები, სარკეები და ქალის და კაცის, ქამრები და საქამრე რე[illegible]ნები, ყოველნაირი რეზინა სპადეიოსკე და აგრეთვე მზა პადეიოსკები ქალთა [illegible] ბავშვათვის. კორსეტები და სხვა. ამასთანავე მოვახსენებ პატივცემულ საზო[illegible]ოგებას, რომ ახალდიანის მაღაზიაში არის მიღებული დიდძალი ყოველნაირი [illegible]ლიმოდის საქონელი და მზა ტანისამოსი, ფეხსაცმელი კაცის, ქალის და [illegible]ბავშვების და ასეთებს ვღებულობთ ყოველდღე. **ფასები ხელმისაწვდომია და უვაჭროთ.**

პატივისცემით ს. ახვდედიანი.

ПО СЛУЧАЮ ОТЪѢЗДА

ПРОДАЕТСЯ очень дешево дача въ Сурамѣ, большой двухэтажный домъ съ флигелемъ; полторыдѣсятины земли; изъ нихъ полъ десят. сосновой рощи съ банковскимъ долгомъ, объ условіяхъ узнать: г. Кисловодскъ до востебованія, *Генеральшъ Якуловой.*

ადგილი სურამში, საიდანაც მიდგებიარი,

ია ფ ა თ ი ე ი დ ე ბ ა

[illegible] ორსართულიანი სახლი ფლიგელით, ერთნახევარი დესეტინა მიწით. ნახევარ დესეტინაზე ნაძვნარია, ბანკის ვალით. პირობების შეტყობა შეიძლება ამ მისამართით: კისლოვოდსკში ლენერლის მეუღლეს იაკულოვისას (до востребованія).

კ. ი. ოცხელის

ასპეტი წიგნის მაღაზია

(ქ უ თ ა ი ს ი).

ამცნობლობს უწვეს პროვინციის წიგნის მაღაზიებს, სასწავლებლებსა და ბიბლიოთეკებს, და უთმობს მათ

უ ლ ი ა ს ს ა ბ ა ს ,

ი. ო ც ხ ე ლ ი ს წიგნის მაღაზიის საკუთარ ახალი გამოცემები: დაბეჭდა და იყიდება, საქართველოს ისტორია ს. ქვარიანისა მესამე გამოცემა, ფასი ედათ 2 აბაზი

[illegible]ბდება მოკლე ქართული გრამატიკა ი. ნიკოლეიშვილისა მეორე გამოცემა ფასი ედათ 1 აბაზი. 10—1

თ. ა. მთავრიშვილის

წიგნის მაღაზია

[illegible]ბებს მასწავლებლებს, მოსწავლეებს და პროვინციის წიგნის მაღაზიებს, რომ ამა 1913—14 სასწავლო წლისათვის დამზადებული აქვს

[illegible]იდაალი სახელმძღვანელო და სხვა

წ ი გ ნ ე ბ ი,

[illegible]ელი იხმარება ქალაქ ქუთაისისა და ქუთაისის გუბერნიის დაბალსა და საშუალო სასწავლებლებში.

ფასები საკმაოდ დაკლებულია.

[illegible]ელთ შეუძლიათ წიგნებთან ერთად მოიითხოვონ ჩვენგან სხვა სასწავლო [illegible]ებიც: **რეკულა, კალმები, კალმის ტარები, კარანდაშები, საანგარიშო [illegible]ორები** და სხ., რასაც **ძალიან დაკლებულ ფასათ** დაუყონებლივ მივაწვდით **გოკიელის** საკანცელარიო მაღაზიიდან.

მისამართი: **ქუთაისი, ალექსანდრეს ქუჩა, ბოგვრიას სახლი, ბუდეკრთან.**

გვაქვს პატივი ვაუწყოთ პატივცემულ ქუთაისის საზოგადოებას, რომ თფილისის ქუჩაზე **ქალაქის აფთიაქის გვერდით**, ჩვენ ძმ. გრიგოლაშვილებმა მოვაწყვეთ ახალი რესტორანი

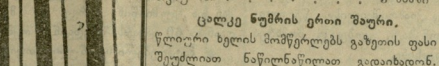

ფ ა ზ ი ს ი,

სადაც შეიძლება იშოვოთ ახალი სანოვაგისაგან გაკეთებული საუზმე, სადილი და ვახშმი ქართული და ევროპიული **ია ფ ა ს ა თ ;** ყოველგვარი ღვინო, ტკბილი სასმელი და ცივი მინერალური წყალი.

რესტორანში დგუდა საუზმიდ და თავაზიანი მოპყრობა მოსასმენელებს

ვინც თუთუნს ეხეკვა, ვსთხოვთ, მიაქციონ ყურადღება ასლათ გამოსულ პაპიროსებს

ი რ ი ს ი { 25 ცალი 3 შ. 10 — 6 კ. } თუ ადგა რა-გორც სხვა ქალაქებში ისე ქუთაისშიც.

პაპიროსები საუკეთესო ხარისხის თამბაქოთი თუთუნისაა, სასიამო სუნითა და საუცხოვო გემოვნებით.

თუთუნის ქარხანა ძ მ ა თ ა ს ე ი ლ ა ნ ო ვ ე ბ ი ს ა.

თ ფ ი ლ ი ს ს ი .

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა.

მაქვს პატივი გაცნობოთ ქუთაისის პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ამ 1913 წლის 25 მარტიდანისთვიდან.

ქალთა პროფესიონალურ შკოლაში

დაიწყება ბავშვების მიღება დილის 9-ე საათამდი. წლიური გადასახადი განყოფილებებში 20 მან. კლასებში-კი 25 მანეთი. ხელს გაისსნება მე-3-მე კლასი.

შკოლის ფოსტალიონი მ. დუნდუა.

შკოლის მისამართი: ობორნის შესახვევი სტ. ფირადოვის სახლში.

აქიმი ვალერიან ლორთქიფანიძე

ლებულობს შინაგან, ბავშვებასა და ნერვიულის ავადმყოფებს.

იკვე დიაგნოსტიური კაბინეტი

შარდისა (ვენერიული, ბუშტის, თირკმლების, შაქრის, ქარებისა ტ თირკმლების, ქვისა და ხერშის ავადმყოფობის გამოცნობა).

ნახველისა (ქლექი, ფილტვების ანთება, ინფლუენცა, აატნომიკიი და სხვ..)

სისხლისა (მალარია, ტიფი და სხვადასხვა ვვარი უსისხლობა).

კუჭის სიმხისა (კუჭის კატარი, მისი მუწუკი, კიბო და სხვ).

ესკრემენტებისა (ნაწლავების პარაზიტებზე და მის კვერცხებზედ).

ჩირქისა (ქლექი, დიფტერიტი და სხვ).

ქალის რძისა.

ადრესი: პუშკინის ქუჩა, ვიტუშინსკის სახლი, აფთიაქის ზევით.

პლატონ გიორგის-ძე ბერძენი უფრმეს მადლობას სწირავს ყველას, ვინც სიტყვით, დეპეშით, თუ წერილით თანაგრძნობა გამოუცხადეს მისი საყვარელი მეუღლის

დ ე ს პ ი ნ ე ს

უფროვოთ გადაცვლების გამო.

ა ქ ი მ ი კ. ო. ტყეშელაშვილი.

ლებულობს ავადმყოფებს (**შინაგანი ვენერიული კანის**) ახალ ბინაზე: ვიტუშინსკის სახლი, აფთიაქის უკან. პუშკინის ქუჩიდან ტელეგრაფის შესახვევში.

ა ქ ი მ ი კ. ი. ა ზ ი ა ნ ი ი დაბრუნდა და ავადმყოფების მიღება განაახლა. **ოფისიან ქ. ბ. ა ზ ი ა ნ ი ს სახლი.**

ექიმი კ. ი. კპეიტელიშვილი

საზღვარგარეთ გამგზავრების გამო დროებით ავადმყოფებს ველარ მიიღებს. 11—15

ა ქ ი მ ი გ. ა. მ ე ი ფ ა რ ი ა ნ ი.

ლებულობს შინაგანი, ბავშვებისა და ვენერიულ ავადმყოფებს. დილის 9—12 საათ. და საღამოს 5—7 საათ. თფილისის ქუჩა, საკუთარი სახლი № 30

ა ქ ი მ ი ი. ჩ ა რ ე ქ ო ვ ი

იღებს **კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს ახალ ბინაზე.** მხოლოდ დილით 12—2 ს., საღ. 6—8 ს. სხვა დროს ექიმი საავადმყოფოშია.

მისამართი: გიგარინის ქუჩა, პოლიციის გვერდით, ფირალოვის სახლში.

მასაჟით სამეურნალო კაბინეტი

ე. ბ ა ლ ა ნ ნ ი ბ ი ტ ბ ი ს ა

კვლავ განაახლა ავადმყოფების მიღება ვეკურნავ მასაჟით, საექიმო ვარჯიშობით. ესპრომ სახეზე: **მუწუკებს, ნაოჭებს, ჭორფლს, მეტ საწოლიღს, ნაყვავილებსა** და ყოველგვარ სახის ავადმყოფობას, აგრეთვე უცრო ყვავილსაც. გენერელის ქუჩა, ექიმის ს. ლორთქიფანიძის სახლი.

ა ქ ი მ ი ვ. ა. ნ ე მ ს ა ძ ე ლებულობს შინაგან სნეულებიან ავადმყოფებს ნაშვადღეევის 3—6 საათ. თფილისის ქუჩა, ჯორჯიკის სახლი.

შ ი მ შ ი ლ ო ბ ა.

დადგა შემოდგომა. ყოველ ამ დროს გლეხი, მიწის მუშა დიდ სიამოვნებას განიცდის და გიორგობისთვე-ღვინობისთვის მოახლოებას სიხარულითა და ფერთოვანებით ეგებება. მას უხარია, რომ მთელი წლის ნაშრომ-ნაღვაწსა და ნაამაგარს მარანსა და სასიმიდეში მოაქცევს. რამდენად უკეთესია მოსავალი, იმდენად მდიდარია გლეხის გულიც სიხარულით. ასეა ეს ყოველთვის, ყოველ წელს, როცა კი მოსავალი გვარიანია. წელს კი, წლევანდელი შემოდგომა გლეხობაში მწარე ფიქრებს მეტს არას აღძრავს. დასავლეთი საქართველოს ერთ ნახევარს მინაც შიმშილი კარს აღგია და უკაკუნებს. ორსაიდან ხსნა, ორსით საშველი, გვალვებმა ყველაფერი გაანადგურა და მოსპო. იმერეთის სოფლების მცხოვრებთა უმეტეს ნაწილს თავისა და საკმლის საკვებიც კი ინგრამდი არ გაყვება: სიმიდი გახმა, ვენახი ჩამოკკნა, ხეხილი გაფუქდა. ბევრ ადგილას სიმიდები ივლისშივე ასპრეს, ჩალათაც კი გამოუსადეგარი იყო. როგორც იუწყებიან ამავე დღეშია ზემო გურია და სენაკის მაზრის ერთი ნაწილი. რაკა-ლეჩხუმზე ლაპარაკი ხო მეტია,—იქიდან ჩამოსულები ამბობენ, რო მოსავალი „მოტრუსაო“ და ეს ერთი სიტყვა სავსებით გამოხატავს იმ შემაძრწუნებელ სურათს, როგორსაც დღეს რაჭის სოფლები წარმოადგენს მოსავლის მხრით. ერთი სიტყვით, ალარ იქნება სიმიდი, ალარ იქნება ღვინო და ყველაფერს მოკლებული, ბედისამარა მატოგბული გლეხი მშიერ-მწყურვალი სად წავიდეს, ვის მიადგეს? გასულ კვირაში ჩვენსა რედაქციამ დეპუტატ გელოვანისაგან მიიღო დეპეშით ცნობა:—პეტერბურგში მინისტრთა საბჭოს თავჯდომარეს ველაპარაკე შიმშილობის შესახებ, დახმარებას დამპირდაო და გვთხოვს, რომელნაიც შეიძლება უტყუარი ცნობები მივაწოდოთ. უტყუარი ცნობებიც ესაა, რომ ჩვენი სოფლების უმეტეს ნაწილს რაზღენსმე თვესაც კ არ გაყვება სარჩო და ხალხის კეთილდღეობა შიმშილობის სხვერპლი შეიქნება, თუ დროზე არ მივიღეთ ზაიმე ღონისძიება და არა ვისაშუალეთ ამ მოსალოდნელი საფრთხის წინააღმდეგ. მაგრამ რით უნდა გამოიხატოს ეს ღონისძიება, რა სახსარს უნდა მიემართოთ უმდელრობის თვიდან ასაცდენათ? ჩვენებურ გლეხს, რომ მთავრობის დახმარებაზე გაუმხილო რამ, ახლოსაც არ გაგიკარებთ. იგი მთავრობისა და მის წარმომადგენელთა დაპირებებს სკეპტიკური თვალით უცქერის, მას არა სწამს და ვერც დაარწმუნებ, რომ ძლიერნი ამა ქვეყნისანი გულწრფელთა შეელეს მის უნუგეშო მდგომარეობაში და გულწრფელათვე გაუწევდნენ დახმარების ხელს. არ სწამთ, და ი რატომ: ჯერ ამ სამი წლის წინათ, როდესაც გვალვებმა სულერთიანად გაანიარეს ნაოესი და შიმშილობის გამო ჩვენს სოფლებში ათასი შემაძრწუნებელი მგალითი მოხდა, მთავრობამ გლეხებს სათესლე ფული ასესხა და შიმშილობაზე ათასწილ უფრო მეტათ სამძიმო შეიქნა გლეხებისთვის შემდეგში სესხის გადახდა. ჯერ ის, რომ, ვისაც თუმანი ერგებოდა, ამაზით დაკმაყოფილეს ვითომ ამის გადახდევინებისთვის გაჭირვებულ დროკარს მიადგენ.

სწორედ ამან დააშინა ჩვენი გლეხობაც, და ცდილობს გაჭირვება გარეთ არ

გიტანოს, შინ, შინაურულად უშამლოს სამინელ სენს. რასაკვირველია, კარგი თუ მთავრობა მართალი გულწრფელად მოეკიდება ამ საქმეს და გამოიტანენ დახმარებას ზემოთ ნახსენების სენის სახეს არ მასცემს, ამისთვის საკმარისია ხალხს დაუბრუნდეს ის ფული, რომელიც ყოველი სოფლის საზოგადოებას აქვს სათადარიგო თანხათ და რომელიც განსაკუთრებული უბედურების დროს დასახარჯათ არის დანაშნული. როგორც ამასწინანთაც ვსწერდით, საჭიროა, ქართველმა საზოგადოებამ, ქართველთა საქველმოქმედო და საზოგადო დაწესებულებებმაც ანგარიში გაუწიონ დამშეულთა უნუგეშო მდგომარეობასა და, ვისაც რამ დენი შეუძლია, ყველამ თავისი წვლილი გამოიღოს. უნდა ახლავე შესდგეს კომიტეტები, რომელიც დამშეულთა რაოდენობასაც გიტყობა და საშველების გამონახვაზეც იზრუნებს.

იმერი.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ.

ხვალ, შაბათს ავიატორი ბეს. ებურია ქალაქის ბაღში ლეკციას წაიკითხავს ჰაერში ფრენის თეორიაზე, თავისი საკუთარი კონსტრუქციის აპარატის დემონსტრაციით. ლეკცია და ფრენაც არ შესდგება, თუ ამიდგი ხელი არ შეუწყო.

✦ საოფიციო კომისიამ და ქალაქის გამგეობამ ორი დღის ვადა მისცა ქალაქის ფთიანების გამგეს თავის აზრი წარადგინოს მოსამსახურეთა შტატის შესახებ.

✦ ქიაურიდან 8—14 სეპტემბრამდი გაუტანიათ 1164 ვაგონი შავიქვა, ე. ი. 814,800 ფუთი.

✦ საქალაქო საქმეთა საკრებულომ გადასწყვიტა 30 თოსი მანეთი წლიურ დახმარებათ მიეცეს საერობო თანხიდან ქუთ. ახალ საავთომფოფოს. ეს დადგენილება დასამტკიცებლათ მეფის მოადგილის კანცელარიაში გაიგზავნა.

✦ გუბერნატორმა ნება დართო გიორგი მეფარიშვილს წაიკითხოს თავისი ლექციია „სიფიზიკურ დარეგულირება“-ზე ხონში 22 სეპტემბერს, ქიათურაში 29 სეპტ. ფოთში 6 ოკტომბერს და სამტრედიაში 13 ოკტომბერს.

✦ ქალაქის ბიბლიოტეკა-სამკითხველო ისევ დაკეტილია. ამ უფასო სამკითხველოს ჩვენს ღარის ქალაქში ბევრი მუშტარი ყავს და საყვედური ისმის, რომ ქალაქმა ვერ უპატრონა ამ საქონოსა და სასარგებლო დაწესებულებას და მითი სარგებლობა მოაკლო, თუნდა დროებითაც, ქალაქის შეუძლებელს ნაწილს, მოსწავლე ახალგაზდობასა და სხ.

✦ რუსულ, ყოველ კვირეულ ჟურნალ-„Суд и Жизнь“ ვინმე კობეკეკის წერილია უგ. თ. უჩა დადიანის საქმის გამო. იქვე სურათებიკაა თავადი დადიანისა და მისი ვეფლილების ბობრიშვილი—პაუშანისა და ქიაბრიშვილისა. წერილიდან ჩანს, რომ ბატ. კობეკეკი მომხრეა თავადის დადიანისა.

ქ. ნიკოლაევში გადაცვლილა ადგილობრივი გიმნაზიის მასწავლებელი ბერი ძე. რომელიც პირდაპირ საფრთხე იყო თურმე მოწაფეებისთვის. ძალიან მკაცრი ადამიანი იყოთ. ისწავლიდამ მთიმტიკას...

✦ 17 სეპტემბერს ოლქის სასამართლომ პართენ სულთანის საქმე გაარჩია. სულთანეს 1912 წელს სოფ. ბარში სხვებთან ერთად თავადსმბა ბრალდებოდა, ის სასამართლომ დამნაშავეთ იცნო 15 წლის კატორგა მიუსაჯა.

✦ ამავე დღეს სასამართლომ გაარჩია ლუკა ბალანჩივაძის საქმე. ბრალდებოდა თავდაცემა და ფულის გატაცა ბა. სასამართლომ მასაც 15 წლის კატორგა მიუსაჯა.

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡ.

✦ დეპუტაცია. საქართველოს ეგზარხოსის ორმოცი დღის დგადაცვალების თავზე დასასწრებლათ პეტერბურგს მიემგზავრება ცალკე დეპუტაცია, რომელშიც შედის ეპისკოპოზი ანტონი, რეტორი სემინარიისა არქ. იოროთოსი და დეკ. პაშკევიჩი.

✦ ჩვენი თანამემამულეე, ახალგაზდა მეფუსიკე ბ-ნი ირაკლი ჯაბადარი ამ ჟამთ პარიზშია. მას განეზრახვა აქვს ამ ზამთარს ქართულ-იეროპიული კონკერტი გამართოს და გულმოდგინეთ მუშაობს რათა ეს პირველი გამოსვლა ქართული მუსიკისა პარიზის საზოგადოების წინაშე მას (ქარ. მუსიკის) შინაგანი ღირსების შესაფერ ადსრულებაში გამოითქვას. იგი დაახლოებით იქაურ მუსიკის მესვეურთ და მათს ინტერნურ წრეშიაც შეუსრულებია რამდენიმე ქართული ნომერი. დამსწრენი დიდათ დაინტერესებია ქართული მუსიკის ულაო სიმშვენიერეს, უცნობი ხელოვნებითა გამოთქმულს ჩვენი ნიჭიერი მეფუსიკის მიერ და კიდევაც დიდის ხალისით შეუთავაზნიათ ჩვენი თანამემამულეესათვის დამპარება კონკერტის მოწყობის საქმეში.

✦ უწმ. სინოდმა 2000 მანეთი გადაცდა რიყის ქუჩაზე აგებული ეკლესიის ხარჯების გასასტუმრებლათ ხოლო 1000 მანეთი საქართველოს საეგზარხოსოში წოდნების გამოკეთის საქმისათვის.

✦ ოზურგეთის მაზრის უფროსი პოლკოვნიკი ზაკუსოვი თანამდებობიდან გადაყენენ და სამართალშიც მისცეს.

✦ ამიერ კავკასიის რკინის გზის კონტროლის რევიზიის მოსახდენთან დღეს პეტერბურგიდან თფილ სს ჩამოვა რევიზორი იაროვიკეი.

✦ წესიერი დასვენების საკალდებულო დადგენილებათა დარღვევისთვის გუშინ ღა გუშინწინ მერვე და მეცხრე უბანში 60 ვაჭარს შეუდგენეს ოქმი.

✦ მატარებელი-საყინულე თფილისიდან პეტერბურგსა და მოსკოვს ხვალ გადემგზავრება. („ს. გ.“)

ᲝᲠᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

წმ. თამარის ეკლესიის საკბის შესახებ.

ეს ერთი ხანია, „სახალხ. გაზ.“ ფურცლებზე აღძრული კითხვა—„შენდეს თფილისის რომელსამე გამოწყნერი ადგილს ეკლესია თამარის სახელზე.

ჩვენც გვინდა ამის შესახებ ორიოდე სიტყვა გამოვსთქვათ.

სხვათა შორის, საუბარი გვქონდა ერთს ქართველ წარჩინებულ საზოგადეო პირთან, რომელმაც დახმარებაც კი აღუთქვა მომავალ ეკლესიის „სახ. გაზ.“ ფურცელზე. ზემოხსენებული პირი ეთანხმება ბ. სალეკ წერეთელს და შემდეგ აზრს გამოსთქვამს: ჩვენს ხალხს ახლა ეკლესიის აშენების დრო არ აქვს. ეს საკითხი მას სადღეისო საქმეთ ადარც მიაჩნია. ჩვენი ცდა—მეშობაც იქით ენდა იყოს მიმართული, სითოეს ხალხს სურვილი მისწრაფოსო, ჩვენ უნდა შევქნათ ეოცალი რამ, რაც ხალხს სულსა და გულს ხედება, რაც ხალხს წყალულს დაუამებს. უბრალოს ვერ ავაშენებთ, განაგრძო მან—სასახელო კი, როგორიც შეფერის დიდებულ თამარს, დაგვიჯდებოდა დიდი ფული, რის შეგროვებასაც ორმოცდაათ წელს მოუნდებით და რაც ძალზე დაბეგრეს მხოლოდ მცირე ნაწილს ჩვენი გათვითცნობიერებული საზოგადოებისას. ხალხი საერთოდ მონაწილეობას ვერ მიიღებს შეუძლებლობის გამო. შეჯეეთოთ ძველი ნანგრევები, მოვეაროთ ისტორიულ ციხე-კოშკებს, ვეუროდოთ ერთერთს თუნდა თამარის სახელი. აი, პატივსაცემა თამარისა და ძველთა დიდებულთაცო.

ჩემის მხრით კი დავსძენ—ყოველად შეუძლებელიც არის დღეს თუნდა თამარის სახელზე ეკლესიის აშენების შეუდგეს ჩვენი ხალხი. ქართველი ხალხი, როცა დრო იყო და საჭიროება, თავგამოდებით იღვაწა ეკლესიას.

ეს სჩარდებოდა მას დასაცავთ მიწაწყლისა, სარწმუნოებისა და ხალხისნობისა.

საღდეღლოებაც ხალხთან ახლოს იყო, ერს წინ მიუძღოდა.

დღეს მართლმადიდებელი სარწმუნოება გადაქცეული ჩვენი ხალხის დამღუპველ გზათ, გადაგვარების საშვალებათ.

ხალხი ეეიცობაში იხრობა, არ იცის შემოღება, რაც სამყოფს, თავისუფალ დროს მიანიჭებდა, რომ შეერთებულიყვენ, მოესაზრათ და გიეგოთ, თუ რაში მდგომარეობს ექსპროპრიაციის მიზეზი. ჩვენ შამოიღებდით საყოველთაო უფასო სწავლას და უფასო ვამოკვეთას სასწავლებელში,—ბაზგასმით ვატყვი ანბანის სწავლას კი არა, არამედ განათლების მიღებას,—ისე რომ ფიზიკური ჯანმრთელობა პირისპირ შეეესაბამებოდა მათი სწავლების მოთხოვნილებებს (ხანგრძლივი ტაში). შემდეგ, რადგან მეტი უურადღების ღირსია საცხოვრებელი ბინა, ჩვენ ვიზრუნებდით, რომ თემებს, მუნიციპალიტეტსა და სამაზრო საბჭოებს აეგოთ საუკეთესო სახლები და იმ ფასში გაეკრავებინათ, რაც მხოლოდ ხარჯებს დაფარავდა (ტაში). შემდეგ ვიზრუნებდით უმუშავრებზეც, მათ შრომასაც მოვაწყობ დით სახელმწიფოსა ტ ადგილობრივი თვითმართველობათა შემწეობით, აქვე შენიშნავ, რომ როდესაც სიტყვა სახელმწიფოს ვხმარობ, გულისგხმობ ისეთ დაწესებულებას, რომელსაც მშრომელი ხალხი განაგებს და არა ღენდლორდები და კაპიტალისტები (ქმაყოფილება). რკინის გზების შესახებ ჩვენ იმას ვიტყვით, რომ ისინი უნდა ეკუთნოდენ მშრომელეულ საზოგადოებას, როგორც მთელ ერთეულს. ბ. ჯორჯი გვეკითხება: „როგორ მოიყვანთ სისრულეში ამ საქმესო?“ ცოდველნი ვართ, მეგობარნო და თანამემამულენო, ჩვენ ასე ეფიქრობთ:—თუ შესაძლებელია, პარლამენტს დადგენილებით, თუ არა და სხვა საშვალებით (ხანგრძლივი ტაში). რეტნტა ხომ ამ დღეშია! როგორ ფიქრობთ მის მთავაესებს?—თუ შესაძლებელია, პარლამენტის დადგენილებით, თუ არა და სხვა საშვალებით (ტაში). რკინის გზის მთელი ორგანაზაცია დირეკტორების ხელშია, რომელნიც კერძო საზოგადოების თავჯდომარეებთაც ითვლებიან. ჩვენ მოვითხოთეთ, რო მთელი ეს ორგანიზაცია გადავიდეს საზოგადოების ხელში, რომელიც დემოკრატიული იქნება და მის ფეხთან გამხრესი დირეკტორების ყურეშოკრილი ყმა არ იქნება; ის განდეგნის დირექტორებს და მათ ადგილებზე ისეთებს დაყენებს, რომელნიც თვით მის დავმორჩილებიან (ტაში). არის კიდევ მთამადნები, რომელსაც შეიძლება ახლავე განაგებდენ მუშები; და დირეკტორებს კი თავიანთ წრიდან ამოირჩევდენ (ქმაყოფილება). იგივე ითქმის ქარხნებზეც. საზოგადოთ ახლა ყოველთ სრული წარმოების ორგანიზაცია გვაქვს; სამაგიეროთ საკონლის გაკეცლა—გამოცელის სფერო ში სრული ანარქია სუფევს. ჩემქმნის დამზადებელი ქარხნის პატრონს იმიტნი ჩემქმა გამოაქვს ბაზარზე, რამდენიც შეუძლია დაამზადოს, მხოლოდ მოგებაზე ფიქრობს და არა საზოგადოების მოთხოვნილების დაკმაყოფილებაზე (ქმაყოფილება). და, როდესაც ბაზარი ადარ ყოფნის მათ წაკონელს, ისინი ქუჩაში ყრიან მუშებს; ძნელი დასაჯერებელია, ხალხი ფეხშიშველი დაიარება იმიტომ, რომ ძლიერ ბევრი ჩექმაა დამზადებული! (ხანგრძლივი ტაში). ხალხი თავშიშველი დადის, რადგან ძლიერ ბევრი ქუდია დამზადებული; ხალხი შიშველ-ტიტველი დაიარება რადგან ძლიერ ბევრი ტანსაცმელია დამზადებული! (ტაში). თანამედროვე განათლებულ ქვეყანაში ამ გამოფფებული ხასოის მაგიერ ჩვენ დავამყარე (...) ... (...) ... (...) ...

...ებს ენერგიულ მუშაობას აქაური ...ნილ პროფესორებთან და შედეგ ...ფილარმონიულ სასწავლებელში. ...ბ მოსწავლე ახალგაზდა განსაკუთ...ებულ პირობებში უნდა იყოს, ...სხვა სასწავლებლებში მოსწავლე. ...ოვან ილიკო იმოიგითვე ხელშ... ... იყო. მას სწუტოოდა სწავლა, ...ურული მუშაობა, მაგრამ პირო...ლის არ უწუობდა. რამდენსაც ...ელ შესძლო თავისი საშვალებით ...ება და სწავლა. შემდეგ კი ილი...ლებული იყო სხვა საშვალებით ...ცხოვრების სახსარი.

...სწავდა მხოლოდ შრომით, პატ...შრომით, გამოენახა წყარო, რომ ...ებოდა მოსკოვში ცხოვრება და ...ა. და კიდეკვე გამონახა ასეთი

...ოსებმა ეთვებით იგი ცხოვრობს ...ელობს მოსკოვში.

...ლი წარმოსადგენია, თუ რა სისტე...ი ინგნოდა ილიკოს სწავლა!

...ოს ასეთი მდგომარეობა. კარგათ ...მოსკოვის ქართველმა საზოგადო...მაგრამ ილიკოსთვის არავინ მოი...

...ესაც ილიკომ იგრძნო, რომ საკ...შეიძინა ცოდნა (თუმცა ფილარ...ული სასწავლებელი ჯერ არ გაუ...ა) და შეუძლია ხალხისთვის სა...ობის მოტანა, ის სტუდენტს პაპიროსკეთებას და მიდის ხალხში, იმ...ა, რომელიც მოკლებულია საშვა...ური დაუგდოს კარგი ჭიანურის ...ელთ.

...ოო იწყებს ეზო—ეზო სიარულს ...ოვის ისეთ სერიოზულ ზმებს რო...ა არის: „სერენადა“ შუბერტისა ...ბახისა, „Air varie“ ბერიოისა, ...ია მასსნელი, ივანანა გოდარისი და ...ასხვა.

...ოო ოუდიტორიას უცქმთ ...ოუ გამოდის სარდფიბიდან ხალხი, ...ბ თავს ბავშები და უსმენენ ილი...ოსმიბლავ დაკვრას, უსმენენ და ...ენენ, რომ ის არა გავს ეზო—ეზო ...ოული მეარდანეებს..

...ოვებს ილიკო დაკვრას და ოუდი...ტორიას სცემს და შეძლებისა გვა...ძლევენ ფულს.

...ოთ ილიკოს მეეზოვეებთან მოუდის ...ბა, ზოგიერთი არ აძლევს ნებას ...ოსს, ზოგიც აწყუტებს დაკვრას ...ენებენ:—გამშორდი შენი სკრიპკი...ზოგგან არაყთ უმასპინძლდებიანენ. ...ოდ მეეზოვეები კარგათ მეპყრო...—მითხრა ილიკომ.

...ხი—მსმენელნი დიდის სიყვარუ...ეპყრობიან ილიკოს. ხანდისხან ...ტორიას ისე იტაცებს ილიკოს ...ბლელი დაკვრა, რომ მსმენელნი

...ც ზოგიერთნი 16—17 საათს ...ბენენ, ისეთით შევსცალოთ, რო... ყველა ი შ რ ო ბ ს მხო... 2 საათს ღღეში და სიმდიდრე კი, ...რც რობერტ ოუენი ამბობდა, იმ...ენენ, რამდენიც ზღვაში წყალი. ...ი იმდენი გამბედაობა მაქვს, რომ ...ი, ჩვენი ქვეყანა მოეკცივი სათა...ვან დიდებულ მოძრაობას (ხანგრძლი...ში). ეს ცენტრია კაპიტალიზმის, ...ტრიალობს მსოფლიოს საეკონ...ა (ქმაყოფილება). ტილერ, ბოლო, ...ბეტ, მორ, ვეინ, ბლეიკ და გარ...—აი იმ ადამიანთა სახელები ...ლში, რომელნიც მომავლის გმი...ჩაითვლებიან (ტაში). აგრეთვე ...ტენ ბრონტერ ოკბრაინენ და ერნსტ ...ან ერთად! (ტაში). ოკეანის იქი...ბაბრის თუ გადაეკეთებთ თვალს, ...ბეგამჩნევთ ზანგთა მონობას ჯაჭვის ...ეტეთ: ლოიდ გარრისონ, ვენდერ ...ლ და მმანგანი, რომელნიც ...ერთიულს სძულდა, მაგრამ ისი...ნენ იბრძოდენ იმ დრომდი, სა...ბ გაუშეკს სიხარიელის სხივებმა, ...ბიც, ღრმათ დარწმენებული ვარ, ...ენსაც დადგება ასეთი დრო! (ხან...ი და ალტაცებული ტაში). ეს ...ეფრო დიდებულია, რადგან ჩვენ ...ი მეოფლიოს მუშის გათავისუფლე...ბეკეს დასახული მიზნათ! (ტაში). ...ეტეოვლეთა ეთხოვთ, იკითხოთ ჩვე...ეფრენები, შეისწავლეთ ჩვენი პრინ...ი და მხოლოდ შემდეგ დაგეეხმა...ალხის გაბედნიერების საქმეში, ...ა არა „ერთადერთი ხარეის“ შე...ეთ, არამედ კოოპერაციის დაარ...

...თან მიყვებიან და ...ისთხოვენ—ჩამოგვიარე და დაგვატკბე სმენითო.

ილიკომ ეზო—ეზო სიარული დაიწყო ამ ზაფხულს პეტერბურგში, სადაც მან მიიქცია მუსიკის მცოდნე პირების ყურადღება და ყველა პეტერბურგის ჟურნალ-გაზეთებში ამ ფრიად სიმპატიურსა ტ ახალ-მოვლენას ვრცელი წერილები უძღვნეს.

პეტერბურგიდან ილიკომ თავის მოქმედება მოსკოვს გადმოიტანა. აქაც საერთო სიმპატია დაიმსაურა. სუყველა ჟურნალ-გაზეთებმა ქება-დიდებით შეამკეს ილიკოს მოღვაწეობა.

აკადემიური ორგანოს „რუსკია ვედომოსტის“ მუსიკალური კრიტიკეა Ю. Э.-ს თავის წერილში შემდეგი სთქვა: „ადამ კურხულს ეკუთვნის პატაგა ბაინერობას ამ სრულად ახალ სამხატიურ და სასინტერესო დარგშია“.

და, მართლაც, ილიკომ გაადემოკრატა მუსიკა, გახადა ის საზოგადოების ღირები ნაწილისთვის ხელმისაწვდენი. ამ ზამთარს, ყინვაში ილიკომ უნდა დასტოვოს ეზო-ეზო სიარული; ისევ შედის ფილარმონიულ სასწავლებელში სწავლის გასაგძელებლათ, ხოლო ზაფხულში კვლავ განაგრძობს ჩემს საყვარელ საქმესო.

ილიკომ ძლიერ მხიარულია, სწამს, რო მისი იდეა ნაყოფს გამოიღებს, მიმდეკრაში გაჩნდებიან, დაარსდება მოელი საზოგადოება და ამ რიგათ ღარიბ ხალხს მიეცემა საშვალება კარგი ჭიანურის დამკვრელთა მოსმენისა. ჩვენც ვსუოროთ ჩვენს ილიკოს სწვალა, მისი იდეის სრული განხორციელება, და თავისი მოქმედების ჩვენს სამშობლოში გადმოტანა.

ჩვენს სამშობლოს სპირია ასეთი მცოდნე მემუსიკენი, თვარა მრავალ რიცხოვან რუსეთს მრავალი მისი მზგავსი ამოუჭრდება...

ენ—გან.

ფიქრთა მორევში.

კვლავ ჩვენი „დაბალი ღობეთა“... დიდი ხანია შეხლა-შემოხლა თფილისში მოშავალი პოლიტეხნიკუმისათვის ადგილს არჩევის თაობაზე. ქართველობამ საკმაო ზომის ადგილი შესწირა საბურთალოში, თუ კი პოლიტეხნიკუმის შენობა იქ აიგებოდა. საბურთალოს უპირატესობა ნავთლუღსა და ლოტკის გორასთან შედარებით ცნობილია, ფოსტრებულია. უკანასკნელთაც ესვე დაადასტურა საპატიო პირთაგან არეულმა კომისიამ... მარტო ხატისოვი, ერთი წევრთაგანი ამ კომისიისა ვერ შერიგებია ამ აზრს და ნავთლუღისკენ ან ლოტკის გორისკენ იქიჩება...

ვვაგონდება ხშირი მოვლენა, რაც არა ერთ გზის ყოფილა აღნიშნული ჩვენ-

...ბერ გაზეთებში... გაუვითარებელი, მიკარდნილი სოფელი დიდს დავდარაბაშია ამ დროს, როცა სოფლის შეოლაა, თუ კანცელიარია უნდა აიგოს სოფელდ... ყველა თავისკენ იქიჩება შეუგნებლათ, საქმის სარგებლობის გაუოკეველათ...

და რა განსხვავებაა ამ გაუნათლებელ სოფელლთა და თფილისელ სოლოლაკელთა და მათ წარმომადგენელ ხატოსოვს შორის?!

დ. მეხი.

თაღლითოგენ ფულეგის მიღეგა.

გასული ივნისის ოც რიცხვებში კავკასიის ზოგიერთმა ნდობის საზოგადოებამ მიიღო შემდეგი შინაარსის წერილი პეტერბურგიდან:

„ბ. ბ. გვაქვს პატივი გაცნობოთ, რომ თქვენთან გამოცხადდება ბ. ივანე დავითის ძე მელიქოვი, რომელსაც გთხოვთ მისცეთ 2000 მან. და ჩვენს ანგარიშში ჩასწეროთ, რასაკვირველია; ჩამოართმევთ ქუთაისის ქალაქის მომრიგებელი მსაჯული ამასრულებელ ფურცელს № 4781 ქრისტეშობისთვის 15 რიცხვს გაცემულს, რის ძალითაც თვ. გ. დ. წერეთელი მოვალეა გადიხადოს 2000 მ. სარგებლით. ამასრულებელ ფურცელზე მოაწერს ხელს, რომ სრული ქმაყოფილება მიიღებული აქვს; ამასრულებელი ფურცელი გამოგვგზავნეთ ჩვენ.

პატივისცემით საურთიერთო ნდობის საზოგადოებათა ცენტრალური ბანკი.

{ თავ. მაქალაძე.
{ დ. სმირნოვი.

ხსენებული ფული მართლა მიიღეს ი. დ. მელიქოვის სახელით, მაგრამ შემდეგ გამოირკვა, რომ ფულები თაღლითობით არის მიღებული. ფიქრობენ, რომ ამგვარი ჯგუფები არსებობენ ბაქოსა და თფილისში და მეფრო მიკოკიდებულნენ აქვთ პეტერბურგელ ამხანაგებთან.

რუსეთი.

პეტერბურგში 10 ნოემბერს მთელი რუსეთის 17 ოტომბრის კავშირის წარმომადგენლთა კრება მოხდება, რომელიც ოთხ დღეს გასტანს. კავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა ამის შესახებ უკვე დაგზავნა ცირკულიარები. კრება განხორციელდა გარეშე პირთა დაუსწრებლათ მოხდეს და კრების ანგარიშიც ფარულათ დარჩეს. ასეთი მოთხოვნილება ოკტ. პარტიის მოსკოვის კავშირის წარმომადგენლებისაგანაა წამოყენებული. ეს გარემოება უკმაყოფილებას იწვევს მემარცხენე ოკტომბრისტთა შორის.

კრების შემდგენლობაში შედგენ: კომიტეტების დელეგატები, სათათბიროს

სმენაოსთვის (ტაში). აი სად მარხია ძაღლის თავი! (ქმაყოფილება). სულ პატარა დროს ვისაუბრე დღეს თქვენთან; მაგრამ ვფიქრობ, რომ დადებით შედეგს მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიაღწევს კაცი, თუ ითქოუს ხალხოვანებას ანგარიშ ვაიწყოს და დაფასებაში შევიდეს წამოყენებული დებულების, ამიტომ გთხოვთ, გულდასმით გაარკვიოთ დღევანდელი საკითხები (ქმაყოფილება). ამასვე ვურჩევდი ბ. ჰაიდმანსაც—სერიოზულათ ჩაკვირვებოდა მას, თუ რაგზით უნდა გაახორციელოს სახელმწიფოს შრომის ორგანიზაცია და მთელი კაპიტალის მოთვისება. ასეთი კითხეთ მივმართე ბ. ჰაიდმანს და მიპასუხა, რომ რაკრანს გზებს ჩამოართმევენ ისინი. ჩვენ, „ერთადერთი ხარეის“ მომხრენიც, ამას ვიმეორებთ. მარა მინდა მინდა ვიკითხე, სხვა შემთხვევაში როგორ მოიქცეოდთ? მაგალ. როგორ გინდათ მოაწყოთ ვაჭრობის სხვადასხვა დარგი? როგორც ჩანს, თქვენ აქ ერთი დარგიდან გინდათ დაიწყოთ საქმე, იქ-მეორედან; თანდათან მოსპოთ კონკურენცია ჯერ ერთ ადგილს, მერე მეორე და სხვა... თქვენ ხომ იმაგე ბოლ ბრიგილეგიგებს ქმნით კონკურენციის მოსპობით. რაში გამოიხატება მონოპოლია? კონკურენციის მოსპობაში. როგორია მართველობის ის დეფეკტები, რომელსაც ემღერთენ?.. ეს—კონკურენციაა. მხოლოდ ლარდების პალატა არ არის კონკურენციისთვის თავისუფალი: მონოპოლიათ არის დაცული (ხანგრძლივი ტაში), მაგ ასე, სადაც არ უნდა არსებობდეს განსაკუთრებული პრივილეგიები, ; ის ყველგან თავისებური დარჩება. არსებობათ, რას წარმოადგენდა მონობა, რა-

ოკტომბრისტთა ფრაქციის ყველა წევრი და ცენტრალური კომიტეტის წევრები. საყურადღებოა ის გარემოება, რომ კრების ორგანიზატორებს დღემდი არ შეუმუშავებიათ კრების მუშაობის გარკვეული პროგრამა. ცნობილი ოკტომბრისტების აზრით კრებამ უნდა გამოარკვიოს ძირითადი საკითხი: რაა ოკტომბრისტების მრწამსი, და რაა მათი ყალბი სწავლა.

ამათივე აზრით, კრებაზე პროგრამის გადათვალიერებას არ შეუდგებიან, რადგანაც ამ პროგრამით მარტო პარტიის მარჯვენით მდგომი მხარეა უკმაყოფილო, და, როგორც ხმებია, სურთ ახლაც შეიტანონ წინადადება ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ. მაგრამ, რადგან მემარცხენე ოკტომბრისტებსაც ასეთი სურვილი აქვთ ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ, პროგრამა შეუცვლელი დარჩება, ვინაიდან კრებაზე ორივე მხრით წარმომადგენლთა რიცხვი თანასწორი იქნება. ოკტომბრისტთა ხელმძღვანელი წრეები დიდათ დაინტერესებული არიან პროვინციის ოკტომბრისტა წრეების სულიერი განწყობილებით, რომელთა წარმომადგენლები, ფიქრობენ, თუ გამოცხადდენ, უთუოდ საკუთარსა და გარკვეულ პოზიციას დაიჭერენ კრებაზე. ერთი ლიდერის ბობრინშეკ-პუშკინის თქმით, რომელსაც ახლახან შემთხვევა ქონია პროვინციის წრეებში ყოფილიყო, პროვინციის წრეები ორ ჯგუფად იყოფიან: ერთი ჯგუფი სრულებით დაინტერესებული არაა პოლიტიკური საქმეებითა და მისი მსელელობით, ხოლო მეორე კი მოითხოვს მარცხნით მიწევას. დაეტყობა თუ არა კრებას ეს ორი მიმდინარეობა დამოკიდებული, როგორც ფიქრობენ პარტიის ხელმძღვანელები, კრების შემდგენლობის ამა თუ მა მიმართულების წარმომდგენლთა რიცხვის რაოდენობაზე.

ხმა ხაშურიდამ.

ექვსი-შვიდი წელიწადი იქმნება, რაც ს. ხაშურში არსებობს ექვსკლასიანი სავაჟო პროგიმნაზია, რომელიც ინახება ადგილობრივი საშვალებითა ტ მართვა გამგეობით. მისი სამზრუველელო კომიტეტი შესდგება თორმეტიოდე კაცისაგან. ამათზეა დამყარებული ამ სასწავლებლის ბედიღობალი. ამ ხნის განმავლობაში მას დიდი წარმატება ეტყობა და, თუ რაიმე მოუოლოდნელმა შემთხვევამ ფეი არ გამოსდგა, კარგი მომავალი ელის. აქ მას, სხვათა შორის, ხელს უწყობს ადგილობა და ჰაეის მშვენიერება, რაც სასწავლებლისთვის დიდ სიკეთესა და ღირსებას შეადგენს.

მიუხედავათ ამისა, რომ ს. ხაშური წმინდა ქართულ სოფლად ითვლება, თუ

საც ბ. ჰაინდმანიც იმოწმებდა?—კონკურენციის აკძალვას; მონა მოკლებული იყო თავისუფლებას კონკურენცია გაეწია ბატონისათვის (ქმაყოფილება). თუ თქვენ სერიოზულათ ჩაუფიქრებიათ ამას, ნათლათ დაინახავთ, რომ სოციალდემოკრატიული ფედერაციის ბუნდოვანი გეგმა რომ განხორციელებულიყო კიდეც, მონობის უსასტუკეს სისტემამდი მიგვიყვანდა (ხმაურობა: „სიცრუეა! სიცრუეა! საკითხს დაუბრუნდით!“). მხოლოდ ის წარმოიდგინეთ, რომ არავის შეუძლია იმუშაოს, თუ სახელმწიფოს კანტროლს არ ექვემდებარება; არ შეუძლია დაამუშაოს საკუთარი ენერგია, თუ მოხელეთა საბჭოს კანტროლს ქვეშ არ იმყოფება; კარგათ დაფიქრდით, როგორი მოხელეენი იქნებიან. სოციალიზმი იმ თავიდან არ იწყებს, სიდანაც საჭიროა: იდეალური მთავრობა ფიქრობს მის განხორციელებას; ის კი მხოლოდ კეთილისმყოფელ ტირანიაზე ოცნებობს („არა, არა!“). ბ. ჰაინდმანს ინგლისით მოაქვს თავი. მე მომაქვს თავი ჩემი ინგლისური სისხლით. თქვენს წინაშე ვდგავარ, როგორც დიდებული ინგლის-საქსონის ტომის ერთი წევრი. ამიტომ გეკითხებით თქვენ, ინგლისელნო, რათ უნდა იყოს მომავალი საუკუნესთვის ინგლისური ენა ოგივე, რაც ლათინური ენა იყო ძველი ქვეყნისათვის? რათ ვფლობთ ჩვენ ამერიკას? რათ განვითარდა „სამხრეთ ჯვრის“ (южный крестъ) მიდამოებში ინგლის-საქსონის ერი? ასე წარმატებით რათ ვაგვიჩვენებთ კოლონიზაციის საქმეს იქ, სადაც გერმანია და საფრანგეთი დამარცხებას განიკეთან? მეტყვით, რადაც. იმიტომ რომ ძლიერ ნაკლებად ენდობოდა

ინგლისის ხალხი თავის მთავრობას, იმიტომ რომ ის უფრო ფართო ასპარეზს უთმობდა ინდივიდუალურ მოქმედებას (ტაში). ს ფრანგეთის, ესპანეის, გერმანიის კალონიები—ყველა ესენი უფრო კარგათ არიან მოწყობილნი ორგანიზაციის მხრით. სამაგიეროთ ინგლისის კალონიები ინგლის-საქსონის ტომის ენდვიდუალურ ესმორჩილებიან. აი რატომ ეკუთნის მომავალი იმ ტომს (ტაში). მერწმუნეთ, და გთხოვთ, თქვენ ძველ ტრადიციებს გაყვეთ და გახსოვდეთ, რომ გერმანელი სოციალიზმი ტირანული შემოღებას ცთილობს („სიცრუეა!“). დაუბრუნეთ ადამიანს მისი ბუნებრივი უფლება; ნაყენეთ ყველა ერთნაირ პირობებში ბუნების მხრით და მათ გაეხსნებათ თავისუფალი, სწორი და პატიოსანი გზა! (ტაში). და თუ ვინმე აღმოჩნდება სხვაზე უფრო ატიური, შრომის მოყვარე, გამბედავი, ღვთის გულისათვის, მიეცით გზა დაწინაურდეს. იდეა ყველას ერთ დონეზე დაყენებსა, სულელური იდეაა! ეს ძველი ეგვიპტიდან არის აღებული, მე-XIX საუკუნის არა სტანიარა. ჩვენ ლოზუნგი, კი ასეთია: თავისუფლება, ერთჯერ კიდეე თავისუფლება და ყოველთვის თავისუფლება! ძალების განვითარების სრული თავისუფლება თვითოეულს! ყველას—ის, რაც ყველას ეკუთნის, რაც ზეკეთრმა ღმერთმა ყველას მინიჭა—რასაც შექმნის საზოგადოება, რამდენადაც განირჩევა იგი ინდივიდების შემდგენლობით! ასეთია „ერთადერთი ხარეის“ დოკტრინა! (ხანგრძლივი ტაში).

ბოდ.

...ბ. ...ბ. ...ბ.

ᲡᲐᲞᲐᲞᲠᲝ ᲡᲐᲮᲚᲘ
Ი. ᲒᲝᲚᲘᲔᲚᲘᲡ ᲝᲕ—ᲒᲘᲡ
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ.

აᲣᲬᲧᲔᲑᲡ **ᲛᲝᲬᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲡ**, რომ მათ შეუძᲚᲘᲜᲐᲗ დიდᲫᲐᲚᲘᲐᲜ საᲭᲘᲠᲝ **საᲭᲘᲠᲘ, სᲐᲑᲐᲗᲐᲒᲘ და საკᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲝ ნᲘᲗᲘᲗ**
რომᲚᲘᲪ პირᲓᲐპირ მწარᲛᲝᲛᲫᲔᲚᲝᲜᲘᲡᲒᲐᲜ არის ნაᲧᲝᲤი კარგი პირობებით.
საᲗᲐᲕᲠᲝ სᲐᲮᲚᲨᲘ ᲒᲐᲡᲘᲡᲣᲚᲘ ᲬᲘᲜᲘᲡ
ᲤᲐᲡᲔᲑᲘ ᲓᲐᲣᲙᲚᲠ.

ᲐᲮᲚᲐᲓ
ᲛᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐ **ᲩᲐᲜᲗᲔᲖᲘ** (ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ)
მᲝᲬᲕᲔᲣᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲡ და ᲫᲚᲘᲠ დაკᲠᲔᲓᲘᲗᲘ ᲤᲐᲡᲘᲡ ᲩᲘᲠᲔᲑᲘ მᲘᲒᲘᲜᲐᲗ
მᲝᲬᲕᲔᲣᲒᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲮᲚᲐᲓ გᲐᲛᲝᲪᲔᲣᲚᲘ ᲛᲝᲬᲕᲔᲣᲒᲘᲡ
„ᲓᲔᲜᲘᲡᲚᲘᲠᲘᲡ“ „Денисъ“
რომᲚᲘᲪ სᲠᲣᲚᲘᲐᲓ დᲐᲓᲐᲛᲣᲨᲐᲕᲠᲝᲗᲘᲡ ᲠᲣᲡᲣᲤᲘ - ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ
ᲚᲔᲑᲘᲡᲐ და ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ ᲘᲐᲨᲐ ᲨᲐᲮᲜᲘᲡ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ

ᲓᲔᲞᲝᲚᲐᲛᲞᲔᲣᲚᲘᲡ ᲭᲣᲠᲭᲚᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ, ᲐᲕᲔᲯᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡᲐ და ᲨᲞᲐᲚᲔᲠᲘᲡ Ქ. ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ.

Ф. Ѣ. ᲤᲘᲚᲘᲞᲝᲕᲘᲡᲐ.

ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲔᲡ ᲥᲣᲩᲐᲡ

მᲘᲜᲯᲔᲠᲝᲑᲐ ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲘᲗ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘᲡ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲐᲠᲛᲐᲢᲣᲠᲐ და ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐ, ᲧᲝᲕᲔᲚᲜᲐᲘᲠᲘ, ᲡᲐᲝᲯᲐᲮᲝ-ᲢᲐᲯᲐᲖᲔ საᲧᲝᲤᲜᲘ „ᲚᲘᲜᲘᲔᲚᲝᲜᲘ“, სᲐᲛᲣᲡᲘᲪᲝ ᲘᲜᲡᲢᲠᲣᲛᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ (საᲠᲐᲕᲔᲑᲘ), საᲣᲚᲔᲚᲘᲡᲝ სᲐᲛᲙᲐᲣᲚᲘ და ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲭᲘᲠᲤᲝᲡᲜᲘ ᲡᲐᲝᲯᲐᲮᲝ ნᲘᲗᲘ, ᲐᲣᲠᲘᲗᲔᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲠᲘᲒᲘᲗ.
ᲨᲘ 2 ᲗᲣᲠᲜᲘᲓᲐᲜ ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲛᲐᲜᲘᲜᲯᲘᲡᲮᲚᲘᲡᲐᲛᲓᲔ. ᲤᲐᲡᲘᲡᲘ ᲧᲝᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲜᲯᲣᲠᲘᲜᲪᲘᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ.

ᲐᲓᲐᲒᲔᲡᲣᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ Ф. Ѣ. ᲤᲘᲚᲘᲞᲝᲕᲘ.

საᲭᲘᲠᲝᲐ, ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡᲐ ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲑᲐᲡ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲐ მᲘᲛᲐᲥᲪᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲠᲣᲚᲘᲡᲚᲔᲑᲘᲡᲐ და ᲠᲝᲒᲝᲠᲛᲘᲪ ᲛᲝᲘᲧᲕᲐᲜᲝᲜ ᲚᲘᲡᲢᲠᲣᲚᲘᲡᲐᲨᲘ ᲛᲝᲚᲐᲡ კᲔᲗᲘᲚᲘ ᲒᲐᲜᲬᲘᲠᲐᲰᲐᲖᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲐ ᲛᲘᲛᲐᲒᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲢᲐᲜᲘᲡᲐ.
ᲛᲘᲜᲯᲔᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲘᲡᲐ და ᲙᲐᲠᲗᲝᲤᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲢᲘᲠ ᲐᲠᲐ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ რა. ᲡᲐᲮᲚᲨᲘ ᲛᲘᲬᲐ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢᲐᲐ და ᲮᲐᲮᲚᲘ ᲔᲖᲘᲠᲜᲐᲡ ᲣᲧᲠᲛ ᲛᲘᲡᲫᲔᲒᲡ. ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲒᲝᲛᲝ ᲮᲐᲚᲘᲠ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲫᲔᲒᲡ. ᲑᲘᲠᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲐᲠᲪ კᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ და ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲐᲠᲐᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡᲐᲓᲐ. ᲛᲘᲜᲯᲔᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲘᲡᲐ და ᲙᲐᲠᲗᲝᲤᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲢᲘᲠ ᲐᲠᲐ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ და ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲐᲠᲐᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡᲐᲓᲐ. ᲑᲘᲠᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲐᲠᲪ ᲙᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ, ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲪᲝᲢᲐᲐ ᲓᲐᲠᲩᲐ ᲛᲘᲬᲐᲨᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲐ. ᲛᲐᲛᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲜᲯᲔᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲘᲡᲐ და ᲙᲐᲠᲗᲝᲤᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲢᲘᲠ ᲐᲠᲐ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡᲐᲓᲐ. ᲛᲘᲣᲬᲘᲜᲐᲕᲓᲐᲗ ᲮᲐᲚᲘᲠ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢᲐᲐ ᲓᲐ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲔᲢᲘᲡ ᲣᲧᲠᲛᲘᲡ ᲛᲘᲡᲫᲔᲒᲡ. ᲡᲘᲛᲐᲠᲘᲡა და ᲞᲐᲠᲘᲖᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲪᲔᲛᲗᲐ ᲮᲐᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲪᲮᲠᲔᲑᲐ ᲛᲐᲛᲐᲪᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡᲐᲓᲐ. ᲑᲘᲠᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲐᲠᲪ ᲙᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ, ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲪᲝᲢᲐᲐ ᲓᲐᲠᲩᲐ ᲛᲘᲬᲐᲨᲘ ᲛᲘᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲐ. ᲛᲐᲛᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲜᲯᲔᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲘᲡᲐ და ᲙᲐᲠᲗᲝᲤᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲢᲘᲠ ᲐᲠᲐ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡᲐᲓᲐ. ᲛᲘᲣᲬᲘᲜᲐᲕᲓᲐᲗ ᲮᲐᲚᲘᲠ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢᲐᲐ ᲓᲐ ᲐᲛᲘᲡᲐᲜᲘᲡ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲛᲘᲣᲬᲘᲜᲐ, და ᲐᲮᲚᲐ კᲘ სᲐᲛᲬᲣᲑᲐᲠᲝᲗᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲣᲬᲘᲜᲐᲕᲓᲐᲗ ᲮᲐᲚᲘᲠ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢᲐᲐ ᲓᲐ ᲐᲛᲘᲡᲐᲜᲘᲡ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲛᲘᲣᲬᲘᲜᲐ, და ᲐᲮᲚᲐ კᲘ სᲐᲛᲬᲣᲑᲐᲠᲝᲗᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲣᲬᲘᲜᲐᲕᲓᲐᲗ ᲮᲐᲚᲘᲠ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢᲐᲐ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲐᲚᲐᲠᲐᲫᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠ ᲛᲘᲪᲔᲛᲓᲐ ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘᲗᲘᲪᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲝᲯᲐᲮᲝ ᲓᲦᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲘᲮᲣᲚᲘᲐ.

ᲛᲝᲜᲘᲗᲣᲚᲘ.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲑᲐᲢᲝᲜᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ!

გთხოვთ უმორჩილესად ადგილი დაუთმოთ ამ წერილს თქვენს გაზეთში.

სწორეთ კეკნინ კაკის ნათქვამია, „სადაც არა სჯობს გაკლა სჯობსო“, მეᲡᲐᲛᲔ

დასელᲔᲑᲛᲔᲪ გამოიყენეს ეს ანდაზა და სადაც მათთვის არა სჯობდა გაᲒᲐᲒᲔᲪᲚᲔᲜᲗ კᲔᲓᲔᲪ.

ᲐᲒᲔᲠ ᲔᲠᲗᲘ ᲮᲐᲜᲐ, ᲒᲐᲘᲓᲐᲮᲘᲜᲐᲗ თავის ორგანოებში ილია ᲭᲐᲕᲭᲐᲕᲫᲔᲡ, რაᲪᲐ დᲔᲓᲘᲡᲬᲘᲠᲔᲗ მართალია. მართალია, —შᲔᲒᲜᲔᲑᲘᲗᲘ ᲮᲚᲝᲑᲘᲡ გუᲜᲘᲡ ᲘᲚᲘᲠᲘᲛᲓᲔᲜ ᲛᲘᲗ ᲮᲔᲗᲘᲠᲘᲛᲘᲜᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲝᲢᲔᲡᲢᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲬᲘᲤᲝᲓᲘᲡ დᲐᲡᲪᲐᲚᲔᲗ და მის ᲐᲚᲐᲠᲐᲖᲔ სᲡᲐᲠᲒᲔᲚᲘ ᲬᲧᲝᲑᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲐᲐᲒᲠᲔᲑᲡ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲫ ᲮᲣᲗᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲑᲐᲕᲨᲕᲔᲑᲘ ᲐᲓᲒᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠ უნდა ᲥᲜᲔᲚᲘᲗ. ᲐᲮᲐ, ᲒᲐᲛᲝᲯᲐᲮᲝᲗ ᲡᲐᲘᲜᲢᲔᲠᲔᲡᲝ ᲬᲘᲜᲐᲓᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲢᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲛᲩᲜᲔᲚᲝᲑᲐ ᲣᲧᲠᲘᲗ ᲔᲤᲘᲡ ᲦᲠᲘᲜᲨᲘ. ᲐᲛ ᲓᲠᲝᲛᲐᲛ ᲐᲛ ᲡᲐᲝᲯᲐᲮᲝᲓᲐᲜ ᲡᲐᲛᲘ ᲡᲢᲣᲓᲘᲝᲢᲘᲡ ᲬᲕᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲣᲛᲪᲝᲚᲔᲡ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲘᲡ, ᲡᲬᲠᲔᲚᲘᲡ ᲡᲣᲠᲒᲘᲚᲘ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲫᲚᲘᲐᲜ ᲑᲘᲠᲘᲡ ᲓᲦᲔᲑᲘᲡ ᲨᲘᲜᲐᲨᲘ. ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲡᲣᲠᲒᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲪᲔᲛᲣᲚᲘ. ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲭᲝᲚᲘᲡ ᲐᲠᲐ